

[Finansministeren]

på mere effektiv udnyttelse af spildvarme. Der er således tale om et sammenhængende og meget omfattende program.

De gunstige virkninger af en så omfattende tilpasningspolitik kan imidlertid først forventes fuldt ud at slå igennem i løbet af nogle år. Derfor indeholdt den beskæftigelsesplan med offentlige udgifter på godt 10 mia kr., som regeringen fremsatte i folketingets ekstraordinære augustsamling, også en række kortsigtede elementer. Disse satte især ind på områder, hvor importkvoten er lille og den indenlandske beskæftigelsesvirkning er stor.

11. Det velkendte hensyn til betalingsbalancen tillod imidlertid ikke, at der blev foretaget en samlet udvidelse af efterspørgslen. Det var derfor nødvendigt at supplere beskæftigelsesplanen med en stramning af finanspolitikken. Det er klart, at en sådan stramning i nogen grad modvirker beskæftigelsespolitikken. For at begrænse skadevirkningerne mest muligt søgtes stramningen koncentreret omkring særlig importtunge områder, f. eks. har det været nødvendigt at dæmpe udviklingen i det private forbrug, som i løbet af 1976 udviste en meget kraftig stigning.

Den samlede virkning af denne kombination af beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og en finanspolitisk stramning skønnes i 1978 at blive en forbedring af betalingsbalancen med ca. 1½ mia kr. og en forbedring af beskæftigelsen med op imod 20.000.

For begge poster er der tale om ændringer i forhold til den forventede udvikling uden indgreb. Sammenholdt med den underliggende økonomiske udvikling, som bl. a. præges af en fortsat svag vækst i den udenlandske efterspørgsel og en kraftig tilgang til arbejdsstyrken, skønnes det, at der alt i alt næppe vil blive tale om nogen væsentlig nedgang i arbejdsløsheden i 1978, men at forbedringen af betalingsbalancen bliver på omkring 3 mia kr. i 1978.

III. Budgetteringsforudsætninger.

12. En af de væsentligste forudsætninger for budgetteringen af næste års finanslovforslag er den hidtil konstaterede og forventede udvikling i indeværende finansår.

I den seneste oversigt over statsfinanserne fra 28. juli skønnedes det, at stigningen i den økonomiske aktivitet ville blive svagere i re-

sten af 1977 end antaget ved vedtagelsen af finansloven for 1977-78. Siden denne vurdering blev fremlagt, er den almindelige økonomiske aktivitet blevet yderligere afsvækket, bl. a. fordi eksporten er steget langsommere end ventet. Hertil skal føjes de ændringer, som skyldes vedtagelsen af augustforlig II. Ved vurderingen heraf må der tages hensyn til, at erfaringerne fra de tidligere beskæftigelsesplaner viser, at der går nogen tid, før de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger får virkning for aktiviteten. Hertil kommer, at de dele af beskæftigelsesplanen, der vedrører kommunerne, samt den nye ordning med skattefradrag for energibesparende foranstaltninger i ejerboliger først formelt får virkning fra 1. januar 1978. Det må derfor ventes, at beskæftigelsesplanen kun får begrænsede aktivitetsfremmende virkninger i den resterende del af 1977. Virkningerne af den anden del af augustforliget, den finanspolitiske stramning, ventes derimod at gøre sig gældende allerede i dette efterår.

13. I finansåret 1977-78 skønnes antallet af ledige fuldtidsforsikrede at udgøre 145.000, når de deltidforsikrede omregnes til fuldtid. Hertil kommer godt 20.000 ikke-forsikrede arbejdsløse. Vurderingen af udviklingen i arbejdsløsheden i indeværende og næste finansår er naturligvis behæftet med betydelig usikkerhed, bl. a. med hensyn til, hvor hurtigt beskæftigelsesplanen slår igennem. I finansåret 1978-79 er budgetteringen ligeledes foretaget på grundlag af 145.000 fuldtidsforsikrede ledige.

Forventningen om uændret arbejdsløshed i indeværende og næste finansår dækker imidlertid over to helt forskellige udviklingsforløb: mens arbejdsløsheden således vil være stigende i løbet af indeværende finansår, ventes den modsatte udvikling i løbet af finansåret 1978-79, når virkningerne af beskæftigelsesplanen for alvor slår igennem. Skønnene over arbejdsløshedens omfang er dog særlig vanskelige at foretage, fordi der hersker betydelig usikkerhed med hensyn til, hvor stor en tilgang der kan ventes til arbejdsstyrken. Fra 1972 til 1975 var nettotilgangen til arbejdsstyrken således i gennemsnit 7.500 fuldtidsbeskæftigede pr. år, men alene fra 1975 til 1976 blev arbejdsstyrken forøget med mere end 35.000 på fuldtidsbasis.